ALİ BİN ABDULLAH BİN ABBÂS

Tâbiîn'in büyüklerinden âbid (çok ibâdet eden) bir zât. Ebû Muhammed, Ebû Abdullah, Ebü'l-Fadl el-Medenî lâkâbları bildirilmiştir. 40 (m. 660) senesinde doğup, 118 (m. 736) târihinde vefât etti. Abbasî halifelerinin dedeleridir. Seyyid, şerîf ve belagatı yüksek, heybetli ve çok hürmet edilen bir zâttı. Kardeşleri arasında yaşça en küçükleri idi. Çok namaz kılardı. Onun için "Seccâd: Çok secde eden" diye lakablandırmışlardır. Onun beşyüz kök zeytin ağacı vardı. Her gün, bir ağaç altında iki rekât namaz kılardı. O, "Zü-s-sefinât" diye de lakablanmıştır. Çünkü, her gün bin rekât namaz kılardı. Bu yüzden dizleri nasırlaşmıştı. Meşhûr Müberrid "Kâmil" kitabında böyle olduğunu yazmaktadır. Yalnız Ebü'l-Ferece İbn-ül-Cevzî bu lakabın Ali bin Hüseyn'e yani Zeyn-el-Âbidîn'e (radıyallahü anh) âit olduğunu söyler. Böyle olduğu "Elkâb: Lakablar" isimli eserde zikredilmiştir. Babasından, Ebû Sa'îd, Ebû Hüreyre, İbn-i Ömer, Abdullah bin Cübeyr, Abdülmelik bin Mervan bin el-Hakem'den hadîs-i şerîf rivâyet etti. Kendisinden de, oğulları Muhammed, Îsâ, Abdüssamed, Süleymân ve Dâvûd, Sa'd bin İbrâhîm, Zührî, Habîb bin Ebî Sabit, Abdullah bin Tâvûs gibi âlimler de ondan hadîs-i şerîf rivâyet etmiştir. Az hadîs-i şerîf rivâyet edip, bu ilimde sika (güvenilir) bir âlimdir.

Hakkında söylenilenler:

Hazreti Ali bir gün, Ali bin Abdullah'ın babası, Abdullah'ı öğle namazında görememişti. Yanındakiler "Ona ne oldu? Bugün öğleye gelmedi" buyurunca, "Onun bir oğlu oldu" dediler. Hazreti Ali efendimiz, öğle namazını kılınca, yanındakilere, "Beraberce onun yanına gidelim" dedi. Oraya vardıklarında, onu tebrik etti ve Allahü teâlâya şükretti. Allahü teâlâ, ihsân buyurduğu oğlunu sana mübârek kılsın, îsim vermemişse n, ben vereyim" deyip, çocuğu istedi. Çocuğu getirdiklerinde, onu aldı, parmağı ile damağına tükrüğünü sürdü. Ona duâ buyurdu. Sonra, onu babası Abdullah'a vererek, ismini Ali, künyesini, Ebü'l-Hasan koydum" dedi.

"Kâmil" isimli kitapda der ki: Ali bin Abdullah, Hişâm bin Abdülmelik'in yanına gitmişti. Halifenin yanında iki oğlu Seffâh ve Mansur vardı. Halife ona yer açıp, oturttu. Çok alâka gösterdi. Bir ihtiyâcı olup olmadığını sordu. Otuzbin dirhem borcu olduğunu söyledi. Bunun üzerine halife, onun borcunun ödenmesini emretti. O da teşekkür etti ve çıkıp gitti.

Ali bin Abdullah'ın Hicâzlılar yanında kıymeti çoktu. Hişâm bin Süleymân bin Mahzûmî der ki: "Ali bin Abdullah hac için Mekke-i Mükerreme'ye gelmişti. Mescid-i Haram'a girince herkes meclislerini ve sohbetlerini bırakıp, onun yanına koştular. Çok hürmette bulundular. Otururwhile, oturdular, kalkarsa kalktılar. Yürürse, etrâfında yürüdüler. Mescid-i Haram'dan ayrılıncaya kadar bir an bile yanından ayrılmadılar."

Ali bin Abdullah (radıyallahü anh) uzun boylu cüsseli erkeğe yakışır güzelliği olan bir zâttı. Yolda giderken, sanki o, bir binek üzerine binmiş, etrâfındakiler yürüyerek gidiyor, sanırlardı. Sesi çok gür çıkardı.

> Rivâyet ettiği hadîs-i şerîfler: Ali bin Abdullah bin Abbas babasından rivâyet etti. Resûlullah (aleyhisselâm) buyurdu ki: "Verdiği rızıklarla beslediği için, Allahü teâlâyı seviniz. Allahü teâlâyı sevdiğiniz için beni seviniz. Beni sevdiğiniz için, ehl-i beytimi seviniz." buyurdu.
>
> Resûlullah (aleyhisselâm) buyurdu: "Kim istiğfara (Allahü teâlâdan afv ve mağfiret istemeye) iyi sarılı rsa, Allahü teâlâ, ona her türlü keder ve sıkıntıda bir ferahlık ve rahatlık, darlık zamanında ise, çıkış ihsân eder. Onu, kendisine yetecek şekilde rızıklandırır."

---

1) Hilyet-ül-evliyâ, cild-3, sh. 207
2) Tehzîb-üt-tehzîb, cild-7, sh. 357
3) El-A'lâm, cild-4, sh. 302
4) Tabakât-ı İbn-i Sa'd, cild-5, sh. 312
5) Vefeyât-ül-ayân, cild-3, sh. 274
6) Şezerât-üz-zehep, cild-1, sh. 148